

Universitat de Lleida

GUIA DOCENT
**PRAGMÀTICA DE LA LLENGUA
ESPANYOLA**

Coordinació: MATEU SERRA, ROSA MARIA

Any acadèmic 2023-24

Informació general de l'assignatura

Denominació	PRAGMÀTICA DE LA LLENGUA ESPANYOLA			
Codi	101063			
Semestre d'impartició	2N Q(SEMESTRE) AVALUACIÓ CONTINUADA			
Caràcter	Grau/Màster	Curs	Caràcter	Modalitat
	Doble titulació: Grau en Llengües Aplicades i Traducció i Grau en Filologia Hispànica	4	OBLIGATÒRIA	Presencial
	Grau en Filologia Hispànica	3	OBLIGATÒRIA	Presencial
Nombre de crèdits assignatura (ECTS)	6			
Tipus d'activitat, crèdits i grups	Tipus d'activitat	PRAULA		TEORIA
	Nombre de crèdits	3		3
	Nombre de grups	1		1
Coordinació	MATEU SERRA, ROSA MARIA			
Departament/s	FILOLOGIA I COMUNICACIÓ			
Distribució càrrega docent entre la classe presencial i el treball autònom de l'estudiant	6 crèdits ECTS: 150h HP: Classe presencial aula: 60h (15 setmanes) Treball autònom de l'estudiant, amb acompanyament o sense de la professora: 90h			
Informació important sobre tractament de dades	Consulteu aquest enllaç per a més informació.			

Professor/a (s/es)	Adreça electrònica professor/a (s/es)	Crèdits impartits pel professorat	Horari de tutoria/lloc
MATEU SERRA, ROSA MARIA	rosamaria.mateu@udl.cat	6	

Informació complementària de l'assignatura

En els últims anys estem assistint a un nou tipus de paradigma científic, denominat Lingüística de la comunicació, que té en compte l'estudi de la llengua des d'una perspectiva global que comprèn aspectes com l'ús, la intencionalitat, els elements extralingüístics, etc. i que afecten al sentit que adquireixen els enunciatos lingüístics. En aquesta assignatura es tracta de dur a terme una reflexió sobre el paper cada vegada més rellevant de tots aquests aspectes comunicatius que intervenen en la interpretació dels enunciatos, amb especial atenció a la llengua espanyola.

En conseqüència, l'assignatura es planteja com un estudi introductori de la Pragmàtica, perspectiva que pren en consideració els factors extralingüístics que determinen l'ús del llenguatge. Es durà a terme un repàs dels principals conceptes quant a aquesta disciplina, atenent principalment a aquells fenòmens de la llengua espanyola que poden explicar des d'aquest enfocament i que escapen d'explicacions purament gramaticals

Objectius acadèmics de l'assignatura

- O1. Adquirir les nocions bàsiques de l'funcionament de la comunicació humana.
- O2. Adquirir i interioritzar els mecanismes d'ús de la llengua espanyola des d'una perspectiva pragmàtica.
- O3. Conèixer els pressupostos de les principals teories pragmàtiques.

Competències

CT1 Adquirir una adequada comprensió i expressió oral i escrita de l' català i de l' castellà.

CT5 Adquirir nocions essencials de el pensament científic.

CB4 Poder transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat).

CG 2 Desenvolupar el raonament crític.

CG 5 Desenvolupar la motivació per la qualitat.

CG 6 Desenvolupar una actitud sistèmica de rigor en el treball.

CG 7 Desenvolupar la capacitat d'aprenentatge autònom i maduresa intel·lectual. CG10 Identificar i saber gestionar les diferents fonts de documentació i informació com a base per potenciar l'estudi.

CG 11 Saber utilitzar la terminologia i les tècniques pròpies de l'àmbit disciplinar o professional.

CE4 Conèixer els aspectes sistemàtics dels usos de la llengua des de diferents perspectives d'anàlisi gramaticals: fonètica, fonològica, lèxica, morfològica, semàntica, sintàctica, discursiva, pragmàtica i sociolingüística.

CE6 Saber analitzar i reflexionar sobre l'estructura i el funcionament de la llengua espanyola i de la comunicació en llengua espanyola, així com saber discriminar de manera crítica entre les diferents teories i aplicar-les a l'estudi científic de la llengua.

CE22 Saber analitzar, avaluar i corregir, gramatical i estilísticament, textos orals i escrits en llengua espanyola.

Continguts fonamentals de l'assignatura

Programa

1. Introducció. Principals interessos de la Lingüística al segle XX. La lingüística de la comunicació
2. Concepte de comunicació: reflexions inicials. L'acte comunicatiu
3. Orígens i definició de la Pragmàtica. Principals components. Significat i sentit. La competència comunicativa
4. Semàntica i pragmàtica. Gramàtica *versus* Pragmàtica?
5. Principals teories pragmàtiques. El discurs com a acció. Austin i la Teoria dels actes de parla
6. Searle. La indirecció
7. Grice i el Principi de Cooperació. Concepte d'implicatura
8. La cortesia lingüística
9. Pragmàtica i comunicació no verbal. La parla i el silenci
10. Objectivitat i subjectivitat. Perspectiva pragmàtica i diccionaris de la llengua espanyola

Eixos metodològics de l'assignatura

Metodologia

-Exposició teòrica dels conceptes fonamentals per part de la professora

-Realització d'exercicis pràctics a l'aula i fora d'aquesta. En aquest sentit, el treball de l'alumne a l'aula o a les hores no presencials serà essencial per obtenir una avaluació final positiva.

-Promoció de la participació de l'alumne a classe

Despatx: 3.43 Hores de despatx: dijous, 13-14:30 h. Contactar prèviament amb la professora mitjançant el correu electrònic de l'assignatura de la plataforma Sakai.

Activitat	Descripció	HP	HNP
Classe teòrica	V. temari	39	

Tutories	L'estudiant ha de concretar amb la professora una hora de tutoria presencial com a mínim al llarg de l'assignatura	1	
Altres Activitats Formatives	Proves escrites Exposicions orals Altres activitats d'aula	20	60
Avaluació	Examen teòricopràctic final		30
TOTAL		60	90

Despatx: 3.43

Hores de despatx: dijous, 13-14:30h/ O contactar prèviament amb la professora a través del correu electrònic de l'assignatura de la plataforma Sakai.

Pla de desenvolupament de l'assignatura

El curs es desenvoluparà durant 15 setmanes, mitjançant la docència de tipus presencial. En el total de les 4 hores assignades de docència a la setmana s'alternaran les classes magistrals i la realització d'activitats a l'aula i fora d'aquesta.

La planificació de l'assignatura es pot veure afectada per les incidències sanitàries. En aquest cas, s'informaria dels canvis amb la deguda antelació.

El primer dia de classe es presentarà l'assignatura amb totes les informacions més específiques sobre el seu desenvolupament.

Sistema d'avaluació

AVALUACIÓ	%
Bloc I: Assistència i participació / assistència conferències/xerrades	10
Bloc II: Presentació d'activitats no presencials	20
Bloc III: Realització d'activitats presencials (exposició oral/ exercicis de reflexió)	20
Bloc IV: Prova escrita lectures	10
Bloc V: Examen teòricopràctic final*	40
FINAL	100

*L'examen teòricopràctic obligatori al final del quadrimestre s'ha d'aprovar per superar l'assignatura.

- Examen final: 31/5/2024, 16:00h, 0.30 // Activitat de síntesi (recuperació examen final): 17/6/2024, 16:00h, 2.27

- La primera setmana de classe es comentaran de manera específica cadascuna de les activitats de tipus obligatori que es duran a terme

- La data corresponent de cadascuna de les activitats i proves s'anunciarà amb la suficient antelació a mesura que s'avanci al programa de l'assignatura.

- Els errors ortogràfics (faltes, accents, puntuació, etc.) seran tinguts en compte, segons la decisió de la unitat

departamental.

FRAU ACADÈMIC O CÒPIA ESPONTÀNIA

En cas de frau acadèmic o còpia espontània, s'aplicarà el que estableix la Normativa de l'avaluació i la qualificació de la docència en els graus i màsters de la UdL.

AVALUACIÓ ALTERNATIVA

L'estudiant o l'estudianta que es vulgui acollir a l'avaluació alternativa haurà de presentar un contracte de treball o justificar, mitjançant un escrit dirigit a la degana, les raons que li impossibiliten fer l'avaluació continua en un termini de

cinc (5) dies des del començament del quadrimestre. Per més informació, envieu un correu electrònic a lletres.secretariacentre@udl.cat o adreceu-vos a la Secretaria Acadèmica de la Facultat de Lletres.

L'avaluació alternativa consistirà en una prova global teoricopràctica oral i/o escrita de tota l'assignatura que acrediti que s'han consolidat els continguts de l'assignatura.

Bibliografia i recursos d'informació

BIBLIOGRAFIA GENERAL

AHERN, A., AMENÓS, J. y ESCANDELL VIDAL, Mª V. (eds.) (2021). *Pragmática*. Madrid: Akal.

ALBELDA, M. / BARROS, M. J. (2013): *La cortesía comunicativa*, Madrid, Arco/Libros.

AUSTIN, J. (1962) *How to do things with words*, Oxford, The Clarendon Press (trad. cast.: *Cómo hacer cosas con palabras*, Barcelona, Paidós, 1988, y *Palabras y acciones*, Buenos Aires, Paidós, 1971.

BASSOLS, M.M. (1989) "Aportacions de la pragmàtica a l'anàlisi del discurs", *Caplletra* 7, pp.33-49.

BERTUCCELLI, M. (1996) *Qué es la pragmática*, Barcelona, Paidós.

BLECUA, J.M. (1982) *Qué es hablar*, Barcelona, Salvat.

BRAVO, D. / BRIZ, A. (eds.) (2004). *Pragmática sociocultural: estudios sobre el discurso de cortesía en español*. Barcelona: Ariel.

- CALSAMIGLIA, H. / TUSÓN, A. (1999) *Las cosas del decir*, Barcelona, Ariel.
- CENOS, J. / VALENCIA, J. F. (eds.) (1996) *La competencia pragmática: elementos lingüísticos y psicosociales*, Barcelona, Ariel.
- ESCANDELL, M.V. (2005) *La comunicación*, Madrid, Gredos
- ESCANDELL VIDAL, Mª V. (2013) (3^a ed.). *Introducción a la Pragmática*. Barcelona: Ariel.
- ESCANDELL, M. V. et al. (eds.) (2021) *La pragmática*, Madrid, Akal.
- FUENTES RODRÍGUEZ, C. (ed.) (1997) *Introducción teórica a la pragmática lingüística*, Actas del Seminario de pragmática lingüística celebrado en Sevilla (febrero 1996), Barcelona, Ariel.
- FUENTES RODRÍGUEZ, C. (2000) *Lingüística pragmática y Análisis del discurso*, Madrid, Arco/Libros.
- GALLARDO, B. (1996) *Análisis conversacional y pragmática del receptor*, Valencia, Ediciones Episteme.
- GUTIÉRREZ ORDÓÑEZ, S. (1997) *Comentario pragmático de textos publicitarios*, Madrid, Arco-Libros.
- HERNÁNDEZ SACRISTÁN, C. (1990) "Pragmática" en A. López et. al. (eds.) *Lingüística general y aplicada*, Universidad de Valencia, pp.243-272.
- LABORDA, X. (1993) *De retòrica. La comunicació persuasiva*, Barcelona, Barcanova.
- LEVINSON, S. (1983) *Pragmática*, Barcelona, Teide, Barcelona, 1989.
- MOESCHLER, J./ RÉBOUL, A. (1994) *Dictionnaire encyclopédique de pragmatique*, Paris, Éditions du Seuil.
- MONTOLÍO, E. (2020) *Cosas que pasan cuando conversamos*, Barcelona, Ariel.
- REYES, G. (1990) *La pragmática lingüística. El estudio del uso del lenguaje*, Barcelona, Montesinos.
- REYES, G. (1995) *El abecé de la pragmática*, Madrid, Arco/Libros.
- REYES, G./ BAENA, E. / URIOS, E. (2000) *Ejercicios de pragmática (I)*, Madrid, Arco/Libros.
- REYES, G./ BAENA, E. / URIOS, E. (2000) *Ejercicios de pragmática (II)*, Madrid, Arco/Libros.
- RUIZ GURILLO, L. (2012). *La lingüística del humor en español*. Madrid, Arco/Libros.
- TUSÓN, A. (1997) *Análisis de la conversación*, Barcelona, Ariel; *Anàlisi de la conversa*, Empúries, 1995.

REVISTES I ADRECES D'INTERÈS

- *Círculo de Lingüística aplicada a la comunicación*: <http://www.ucm.es/info/circulo>
- Asociación de Lingüística del Discurso: <http://lingdiscurso.org/>
- IPra, International Pragmatics Association: <http://ipra.ua.ac.be/>
- *Journal of Pragmatics*: <http://www.journals.elsevier.com/journal-of-pragmatics/>
- *Pragmalingüística*: <http://revistas.uca.es/index.php/pragma/index/>
- *Oralia*

